

مفهوم سلاح

در فقه و قوانین حقوقی

www.ketab.ir

سرشناسه : هادی طلب، مهدی، ۱۳۶۱ -

عنوان و نام پدیدآور : مفهوم سلاح در فقه و قوانین حقوقی / مولفان مهدی هادی طلب، سلمان ولی زاده.

مشخصات نشر : زنجان : قلم مهر، ۱۳۹۶ .

مشخصات ظاهری : ۲۰۴ ص.

شابک : ۲۰۰۰۰۰ ریال : ۲-۴۹-۸۴۹۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : سلاح ها -- قوانین و مقررات -- ایران

موضوع : Weapons -- Law and legislation -- Iran

موضوع : سلاح ها

موضوع : Weapons

موضوع : سلاح های کشتار جمعی

موضوع : Weapons of mass destructi

موضوع : سلاح های کشتار جمعی (فقه)

موضوع : Weapons of mass destruction (Islamic law)

شناسه افزوده : ولی زاده، سلمان، ۱۳۴۵ -

رده بندی کنگره : ۱۳۶۳ م / ۷۴۸/۳۷۴ KMH

رده بندی دیویی : ۳۸۵/۸۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۴۹۴۵۹۰۸

مفهوم سلاح در فقه و قوانین حقوقی

مولفان: مهدی هادی طلب - سلمان ولی زاده

ناشر: انتشارات قلم مهر

شابک: ۲-۴۹-۸۴۹۴-۶۰۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: پیشگام

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

www.tabassom.org

فهرست

۱۱	چکیده
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول: مفهوم شناسی انواع اسلحه
۱۶	تعریف سلاح
۱۶	تعریف سلاح از نظر لغوی (لغتنامه دهخدا)
۱۶	سلاح در اصطلاح
۱۷	سلاح در باب صت
۱۷	اشکار کردن سلاح در مسجد
۱۷	آریختن سلاح در مسجد
۱۷	همراه داشتن سلاح در نماز عید
۱۷	همراه داشتن سلاح در نماز خوف
۱۸	سلاح در باب حر
۱۸	همراه داشتن سلاح در سفر
۱۸	ورود به حرم با سلاح
۱۸	سلاح در باب جهاد
۱۸	خرید ابزار سپاه از بیت المال
۱۸	سلاح دشمن بعد از کشته شدن
۱۸	شرط عدم دسترسی به سلاح بر زمین
۱۹	سلاح در باب سب و رمایه
۱۹	سلاح در باب تجارت
۱۹	سلاح در بایت صید و ذباحه
۱۹	سلاح در باب ارث
۱۹	سلاح در باب حدود
۲۰	انواع اسلحه
۲۰	تعریف سلاح سرد
۲۱	سلاح گرم
۲۱	انواع سلاح گرم
۲۱	مسلسل ها و تیربارها

۳۱	طریقه‌ی مسلح شدن سلاح‌ها
۳۲	اصطلاحات علمی اسلحه
۳۳	انواع اسلحه از نظر خدمه
۳۴	کلاشنیکف؛ محبوب‌ترین اسلحه جهان
۳۷	اسلحه شکاری
۳۷	انواع تفنگهای شکاری
۳۸	ابزار آلات سلاح
۳۲	سلاح شتار جمعی
۳۴	رپ ابزار جنگی امواجی
۳۵	آ.نوسف چیست؟ کجاست؟
۳۵	آنتن‌دهی‌ها (HAARP) در آلاسکا
۴۱	مفهوم بغی در اسلام فقهی
۴۲	تعریف بغی در حقوق موضوعه ایران
۴۴	موضوع جرم بغی
۴۵	دلیل استفاده رهبری از سلاح در خطبه چیست؟
۴۶	سلاح امام زمان
۴۷	ظهور منجی
۴۸	حکومت جهانی
۵۱	فصل دوم: خلع سلاح و کنترل تسلیحات
۵۲	مقدمه: تعریف یک مفهوم
۵۴	خلع سلاح ترکیبی از اسطوره و واقعیت
۵۵	تلاش‌های جهانی جهت کنترل تسلیحات و خلع سلاح
۵۸	نقش سازمان ملل متحد در کنترل تسلیحات و خلع سلاح
۶۱	۱۱ سپتامبر و ضرورت کنترل تسلیحات و خلع سلاح
۶۷	فصل سوم: محارب و مفسد فی الارض و مجازات
۶۸	مقدمه
۶۹	جهت اول: مفهوم محارب و محاربه
۷۰	مقام اول: بررسی سخنان فقها
۱۰۱	جهت دوم: حکم مفسد فی الارض
۱۰۲	بررسی سخنان فقها

۱۰۶	مساله دوم: کسی که عادت به قتل اهل ذمه دارد
۱۱۲	مقتضای ادله
۱۱۳	استدلال به اجماع
۱۱۴	استدلال به کتاب
۱۳۰	استدلال به سنت
۱۳۳	فصل چهارم: احکام حقوقی و فقهی در رابطه با استفاده از سلاح‌ها
۱۳۴	قوانین استفاده از اسلحه
۱۳۵	مجازات محاربه و افساد فی الارض
۱۳۶	سلاح سرد در قانون مثل سلاح گرم است
۱۳۹	احکام حقوقی استفاده از سلاح
۱۴۱	احکام بیفرونی
۱۴۴	قوانین استفاده از سلاح‌های شکاری در ایران
۱۴۵	احکام فقهی مبارزه با اسلحه
۱۴۷	قانون بکارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری
۱۵۵	دوم: سلاح و مهمات
۱۵۷	سوم: اقلام و مواد تحت کنترل
۱۵۹	چهارم: تشدید و تخفیف مجازات‌ها
۱۶۰	پنجم: سایر مقررات
۱۶۳	عنصر قانونی
۱۶۴	افشای سر
۱۶۴	ضرر مالی
۱۶۶	وضوح تهدید
۱۶۷	مجازات مرتکب
۱۶۸	منع استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی در قوانین
۱۷۰	نظریه اسلام در مورد منع استفاده از سلاح‌های کشتار جمعی
۱۷۲	مبانی ممنوعیت سلاح‌های کشتار جمعی
۱۷۳	حرمت مسموم کردن مناطق مسکونی دشمن
۱۷۳	روایات
۱۷۵	دیدگاه فقهاء
۱۷۸	منع به کارگیری سلاح‌های آتش‌زا

۱۷۸	روایات
۱۷۹	نظر فقها در مورد سلاح‌های آتش‌زا
۱۸۰	قاعده حرمت ترور
۱۸۱	قاعده حرمت اعتداء
۱۸۲	آیات
۱۸۳	نظرات مفسران قرآن
۱۸۴	نظر مفسران اهل تسنن
۱۸۴	روایات
۱۸۵	روایات اهل سنت
۱۸۶	نظرات فقه‌های شیعه
۱۸۸	نظرات فقه‌های اهل سنت
۱۸۸	فقه‌های حنفی
۱۸۹	فقه‌های شافعی
۱۹۰	فقه‌های حنبلی
۱۹۱	فقه‌های مالکی
۱۹۱	فقه‌های ظاهری
۱۹۲	فتوای جواز استفاده از سلاح‌های شیمیایی و هسته‌ای در کتاب چاپ امارات!
۱۹۴	جمع بندی
۱۹۴	گفتار سوم: اصول کلی سلاح
۱۹۷	نتیجه گیری
۱۹۹	منابع

چکیده

رویه قضایی در مورد سلاح مبهم و متعارض است و در برخی آراء و نظرات برای تعیین مفهوم سلاح به قانون و در آراء و نظرات دیگر به عرف استناد شده است. این اختلاف نظر باعث شد که مقنن در سال ۱۳۸۷ با الحاق یک تبصره به ماده‌ی ۶۵۱ قانون مجازات اسلامی به بیان برخی مصادیق سلاح بپردازد و در سال ۱۳۹۰ نیز وزارت دفاع با اختیار حاصل از قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح مصوب ۱۳۵۰ به ذکر برخی دیگر از مصادیق سلاح اقدام کرد.

متعاقباً مفاد در شهریور سال ۱۳۹۰ با نسخ قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات مصوب ۱۳۱۰ و تصویب «قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیر مجاز» مصادیق دیگری از سلاح را تعیین نمود. با این حال، همچنان در بعضی از وسایل در اینکه سلاح محسوب می‌شوند یا خیر ابهام وجود دارد. راه حل اساسی آن است که مقنن با ارائه تعریف جامعی از سلاح مشکل راه حل کند.

در حال حاضر در حقوق ایران دو موضع در باب سلاح اتخاذ شده است. یک گروه از سلاح‌ها وجود دارند که خرید و فروش و حمل و نگهداری و استفاده از آنها بدون مجوز جرم است. مثل انواع اسلحه گرم است. مثل انواع اسلحه گرم یا کاردهای سنگری متداول در نیروهای مسلح اما گروهی دیگر از سلاح‌ها وجود دارد که خرید و فروش و حمل و نگهداری آنها جرم نیست مثل چاقو، قمه، شمشیر، با این وجود سلاح محسوب می‌شوند.

قانون جدید در ماده ۱۱ قاچاق و ساخت و مونتاژ مواد مخترقه را مستوجب شش ماه تا دو سال حبس می‌داند. متعاقباً ماده ۱۲ همین قانون خرید، فروش، توزیع،

حمل و نگهداری مواد محترقه را مستوجب نود و یک روز تا شش ماه حبس می‌داند.

با نگاهی به قوانین حاکم مصوب ۱۳۷۰ مشخص می‌گردد که قانونگذار ایران برای شمول محاربه نسبت به عمل مرتکب پیش از آنکه به ضابطه دست بردن اسلحه توجه داشته باشد به قصد مرتکب دایر بر مقابله و معارضة با نظام توجه داشته است و آن به دلیل حفظ حاکمیت نظام می‌باشد اما فقهای امامیه دو شرط، کارگیری اسلحه و ایجاد رعب وحشت را برای تحقق محاربه کافی می‌دانند در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ رویکرد قانونگذار تغییر کرده است برای تحقق محاربه علاوه بر کشیدن سلاح به قصد جان یا ناموس و ارباب آنها در محیط نیز بستن نایبی صورت گیرد بنابراین قاچاقچیان و سارقان که دست به سلاح می‌زنند و موجب ناامنی راه‌ها می‌شوند محاربند با وجود پیشرفت‌های که در خصوص نظام تکنولوژی صورت گرفته خوشبختانه جرم محاربه رایانه‌ای وجود ندارد زیرا نوعاً سلاح‌های بکار نمی‌رود با توجه به بررسی‌های صورت گرفته بر خلاف بعضی از نظرات ارائه شده در خصوص مقید بودن جرم محاربه بنظر می‌رسد محاربه جرمی است که تحقق آن منوط به تحقق نتیجه مجرمانه نمی‌باشد و بکار بردن اسلحه لازم نیست به شکل تیراندازی باشد زیرا صرف برهم زدن آزادی و امنیت و ایجاد رعب و هراس شخص را در حکم محارب قرار خواهد داد قانونگذار در قانون مصوب ۹۲ رویکرد خود را تغییر داده و گروه‌هایی را که در برابر نظام قیام مسلحانه کنند باغی دانسته و توبه محارب را قبل از دستگیری و تسلط بر او پذیرفته است در محاربه و افساد فی الارض اکثر فقیهان و حقوق‌دانان به بررسی و تفحص پرداخته‌اند اما این پایان نامه با توجه به رویکرد جدیدی در رابطه با تحلیل مطالب ارائه شده و قانون جدید به بررسی مطالب می‌پردازد.

واژگان کلیدی: سلاح، فقه، حقوق، محارب

یکی از مفاهیم بحث برانگیز در حقوق کیفری که آثار مهمی بر وجود آن مترتب است، مفهوم «سلاح» است. با این وجود، قانونگذار ایران هیچگاه در مقام تعریف سلاح برنیامده است و همواره به تعیین مصداق بسنده کرده است. و اما یکی از شروط لازم برای صدق عنوان محارب در جرم حدّی محاربه، کشیدن سلاح به تعبیر قانونی و یا همان تَشْهیر السلاح یا تَجْرِید السلاح به تعبیر عامه جزایی توسط مرتکب جرم می‌باشد. حال این که هدف از کشیدن سلاح، ابعاد مردم، ایجاد ناامنی در محیط باشد یا نباشد، و اینکه فرد مرتکب در راستای قص و برء نیت مجرمانه خود به اهدافش برسد یا خیر موضوع این تحقیق نیست و در این نوشتار صرفاً جهت ثبوت و احراز عنوان «کشیدن سلاح» برای تحقق جرم محارب به شناخت مفهوم و گستره واژه سلاح در قوانین و متون فقهی خواهیم پرداخت.

امنیت یکی از مهمترین دغدغه‌های هر حکومتی می‌باشد و به همین خاطر تمامی امکانات خود را در جهت برقراری این موهبت به تمامی ابعاد به کار می‌بندند. یکی از عوامل بسیار مهمی که امنیت جامعه را به چالش می‌کشد و آسیب‌پذیری جامعه را نیز به دنبال خواهد داشت قلایع سلاح و مهمات می‌باشد. این که دولت و سیاست‌های اتخاذی جهت مقابله با این تهدید تا چه اندازه‌ای موفق بوده است نیازمند بررسی و تحقیق است. که به این مهم نیز در این پژوهش پرداخته شده است.